

Документ подписан простой электронной подписью
Информация о владельце:
ФИО: Богдалова Елена Вячеславовна
Должность: Проректор по образовательной деятельности
Дата подписания: 08.09.2025 10:17:04
Уникальный программный ключ: ec85dd5a839619d48ea76b2d23dba88a9c82091a

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное бюджетное образовательное
учреждение инклюзивного высшего образования
**«Московский государственный
гуманитарно-экономический университет»
(ФГБОУ ИВО «МГЭУ»)**

УТВЕРЖДАЮ
Проректор по учебно-методической работе

**ФОНД ОЦЕНОЧНЫХ СРЕДСТВ
ПО ДИСЦИПЛИНЕ**

Б1.О.17 ЛЕКСИКОЛОГИЯ (ВТОРОЙ ИНОСТРАННЫЙ ЯЗЫК)
наименование дисциплины

44.03.01 Педагогическое образование
шифр и наименование направления подготовки

Иностранный язык
направленность (профиль)

Москва 2023

Разработчик(и)

Старший преподаватель кафедры иностранных языков и межкультурной коммуникации

подпись

Евсеева А.А.
Ф.И.О.

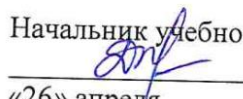
24.04 2023 г.
Дата

Фонд оценочных средств рассмотрен и одобрен на заседании кафедры иностранных языков и межкультурной коммуникации

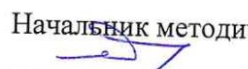
(протокол № 14 от «24» апреля 2023 г.)

на заседании Учебно-методического совета МГГЭУ
(протокол № 3 от «26» апреля 2023г.)

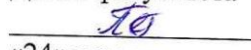
Начальник учебно-методического управления

«26» апреля 2023 г. И.Г. Дмитриева

Начальник методического отдела

«26» апреля 2023 г. Д.Е. Гапеев

Декан факультета

«24» апреля 2023 г. Л.А. Печищева

Содержание

1. Паспорт фонда оценочных средств.....
2. Перечень оценочных средств.....
3. Описание показателей и критериев оценивания компетенций.....
4. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания результатов обучения, характеризующих этапы формирования компетенций.....
5. Материалы для проведения текущего контроля и промежуточной аттестации.....

1. ПАСПОРТ ФОНДА ОЦЕНОЧНЫХ СРЕДСТВ

по дисциплине «Лексикология (ВТОРОЙ ИНОСТРАННЫЙ ЯЗЫК)»

Оценочные средства составляются в соответствии с рабочей программой дисциплины и представляют собой совокупность контрольно-измерительных материалов (типовые задачи (задания), контрольные работы, тесты и др.), предназначенных для измерения уровня достижения обучающимися установленных результатов обучения.

Оценочные средства используются при проведении текущего контроля успеваемости и промежуточной аттестации.

Таблица 1 - Перечень компетенций, формируемых в процессе освоения дисциплины

Код компетенции	Наименование результата обучения
УК-1	Способен осуществлять поиск, критический анализ и синтез информации, применять системный подход для решения поставленных задач
ОПК-8	Способен осуществлять педагогическую деятельность на основе специальных научных знаний

Конечными результатами освоения дисциплины являются сформированные когнитивные дескрипторы «знать», «уметь», «владеть», расписанные по отдельным компетенциям. Формирование дескрипторов происходит в течение всего семестра по этапам в рамках контактной работы, включающей различные виды занятий и самостоятельной работы, с применением различных форм и методов обучения.

2. ПЕРЕЧЕНЬ ОЦЕНОЧНЫХ СРЕДСТВ¹

Таблица 2

№	Наименование оценочного средства	Характеристика оценочного средства	Представление оценочного средства в ФОС
1	Коллоквиум	Средство контроля усвоения учебного материала темы, раздела или разделов дисциплины, организованное как учебное занятие в виде собеседования преподавателя с обучающимися.	1. Характерные особенности турецкой лексики (большой процент односложных немотивированных слов, роль омонимии, многозначности, контекстуальной обусловленности слов, высокий процент заимствованных слов). 2. Проблема классификации словарного состава турецкого языка как определенной системы лексических единиц. 3. Слова восточного происхождения и слова общегерманского происхождения как историческая основа словарного состава турецкого языка. 4. Историческая последовательность заимствований из арабского, персидского, французского языка и др. (краткий обзор). 5. Ассимиляция заимствований: типы ассимиляции, этапы ассимиляции, темпы ассимиляции, факторы, обуславливающие степень ассимиляции. 6. Этимологические дублиеты (арабского, латинского, французского, скандинавского происхождения). 7. Интернациональные слова в составе словарного состава турецкого языка. 8. Многозначность, синонимия и омонимия аффиксов. 9. Конверсия, или безаффиксальное словообразование, как один из способов образования новых слов в современном турецком

			языке.
2	Круглый стол (дискуссия, полемика, диспут, дебаты)	Оценочные средства, позволяющие включить обучающихся в процесс обсуждения спорного вопроса, проблемы и оценить их умение аргументировать собственную точку зрения.	1. Историческая изменчивость сложных слов. 2. Различные типы сокращенных слов и аббревиатуры и их функциональное использование. 3. Смысловые структуры соотносительных слов в разных языках (например, в турецком и русском). 4. Взаимосвязь между значением слова и его сочетаемостью. Значение и употребление. 5. Смысловая структура многозначности слова. 6. Историческая изменчивость смысловой структуры слова. 7. Лингвистические и экстралингвистические факторы, лежащие в основе семантических процессов. 8. Роль и назначение синонимов как выразительно-экспрессивных средств словарного состава. 9. Многозначность слов и синонимия.
3	Проект (Презентация)	Конечный продукт, получаемый в результате планирования и выполнения комплекса учебных и исследовательских заданий. Позволяет оценить умения обучающихся самостоятельно конструировать свои знания в процессе решения практических задач и проблем, ориентироваться в информационном пространстве и уровень сформированности аналитических, исследовательских навыков, навыков практического и творческого мышления. Может выполняться в индивидуальном порядке или группой обучающихся.	Темы групповых и/или индивидуальных проектов 1. Эвфемизмы как особый тип стилистических синонимов. 2. Проблема лингвистичности или экстралингвистичности антонимов. 3. Антонимы как выразительно-экспрессивные средства словарного состава. 4. Различные классификации фразеологических единиц (отечественных и зарубежных лингвистов). 5. Структурные типы фразеологических единиц в современном турецком языке. 6. Источники возникновения фразеологических единиц. 7. Стилистическое использование фразеологических единиц.
4	Индивидуальный	Средство, позволяющее проверить уровень	Лексикология как самостоятельная лингвистическая дисциплина.

	опрос	индивидуальных компетенция учащихся	Слово и понятие с точки зрения философии отражения. Слово как основная единица словарного состава и как предмет изучения лексикологии. Слово и его значение. Закономерности семантики в современном турецком языке Структура слов. Словообразовательные аффиксы. Словообразовательные аффиксы, образующие существительные от существительных. Словообразовательные аффиксы, образующие существительные от глаголов. Словообразовательные аффиксы, образующие глаголы от существительных. Словообразовательные аффиксы, образующие глаголы от глаголов. Слово. Значения слов. Основное значение слова. Вторичное значение слова. Переносное значение слова. Конкретное значение. Абстрактное значение. Термины. Парные (удвоенные) слова. Структура парных слов. Звукоподражательная (ономатопеическая) лексика. Фразеологизмы турецкого языка. Пословицы и поговорки. Афоризмы. Крылатые фразы. Синонимы. Полные и частичные синонимы. Антонимы в турецком языке. Омонимы, омофоны, омографы. Заимствованная лексика. Пути и способы заимствования в турецкий язык. Лингвистическая революция. Турецкое лингвистическое общество и его деятельность, направленная на очищение турецкого языка от заимствованных слов. Заимствования из арабского языка. Заимствованная лексика из персидского языка. Заимствования из османского языка. Заимствованная лексика из французского языка. Заимствования из английского языка. Заимствования из других европейских языков. Заимствованная лексика из турецкого языка в другие языки. Старотюркская лексика.
--	-------	-------------------------------------	---

5	Эссе	Средство, позволяющее оценить умение обучающегося письменно излагать суть поставленной проблемы, самостоятельно проводить анализ этой проблемы с использованием концепций и аналитического инструментария соответствующей дисциплины, делать выводы, обобщающие авторскую позицию по поставленной проблеме.	1. Книжная лексика: общелитературная лексика и функционально-литературная лексика. 2. Особенности турецкого языка в Стамбуле. 3. Различия в значении и употреблении ряда турецких слов в диалектах турецкого языка. 4. Специфика фразеологии в диалектах турецкого языка. 5. Синонимия и синонимические ряды. 6. Символическое значение слова в этнокультурной доминанте. 7. Историческая изменчивость структуры слова: морфологическое опрощение и переразложение, редукция структуры слова. 8. Территориальная и социальная дифференциация лексики турецкого языка как проявление пространственной и временной вариативности языка. 9. Лексический субстрат. 10. Этимологическая и функциональная разнородность лексического состава современного турецкого языка. 11. Наиболее известные серии турецких словарей. Новое поколение туркоязычных учебных словарей с культурологическим компонентом.
5	Тест	Средство, позволяющее оценить уровень знаний обучающегося путем выбора им одного из нескольких вариантов ответов на поставленный вопрос. Возможно использование тестовых вопросов, предусматривающих ввод обучающимся короткого и однозначного ответа на поставленный вопрос.	<u>Пример тестового задания:</u> <i>Выберите правильный вариант ответа:</i> 1. Aşağıdaki altı çizili zarflardan hangi cümleye yer yön anlamı vermiştir? A) Şimdi buradan <u>nasıl</u> çıkacağız ? B) Sizinle <u>biraz</u> konuşabilir miyiz? C) Çocuk yavaş yavaş <u>yukarı</u> çıktı. D) Okula <u>ne zaman</u> gideceksiniz?

			2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “güzel” A) Çiçeklerin en güzeli güldür. B) Tebrik ederim,çok güzel anlattın. C) En güzel günler sizleri bekliyor. D) Gerçekten güzel bir tablo çizmişsin. 3. “Ali, dün gece gizlice içeri girdi.” cümlesinde hangi zarflar vardır? A) Durum – zaman - miktar B) Miktar – soru – zaman C) Zaman – durum – yer yön D) Zaman – soru – yer yön 4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sevinç bildiren bir ünlem vardır? A) Eyvah, yemeği yaktım! B) Hey, yarışmada birinci olmuşuz! C) Of, çok yoruldum! D) Hişt! Bakar mısın? 5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi dönüşlü bir fiil değildir? A) Seçil, davete gitmek için <u>hazırlanıyor</u>. B) Talip Bey, aceleyle üzerini <u>giyindi</u>. C) Sözlerinden dolayı galiba <u>alındı</u>. D) Ağaçların yaprakları <u>döküldü</u>. 6. “Ahmet Amca, eviniboyuyor.” cümlesinde noktalı yerlere gelebilecek en uygun kelime aşağıdakilerden hangisidir? A) kendim B) kendiniz C) Kendi D) Kendileri
--	--	--	---

			7. “Nehir kenarında ailemle piknik yapmayı özlemişim.” Bu cümlede aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur? A) Kim? B) Nerede? C) Nasıl? D) Neyi? 8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sırasıyla “kim,ne zaman,nasıl,nereden” sorularının cevabı vardır? A) Ali, sonbaharda odun,kömür aldı. B) Hasan, dün yorgun argın işten geldi. C) Osman, karneyi alınca koşarak eve geldi. D) Ayşe, akşamleyin Ankara’dan İzmir’e gitti. 9. “Bu hediyeği doğum günümde arkadaşım almıştı.” cümlesinin öğelerine doğru ayrılmış şekli aşağıdakilerden hangisidir? A) Zarf tümleci – Nesne – Özne – Yüklem B) Nesne – Zarf tümleci- Özne – Yüklem C) Dolaylı Tümleç –Nesne –Özne –Yüklem D) Nesne- Dolaylı tümleç – Özne – Yüklem 10. Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı dolaylı tümleçtir? A) Elinde ne var onun? B) Bizi nereden tanıyorsun? Okuldan. C) Kardeşin şimdi nasıl? İyi. D) Dün gelen kimdi? Kardeşimdi. 11. Aşağıdaki fiillerden hangisi tezlük fiilidir? A) Hareket etti. B) Ağlayacak. C) Anlaşabiliriz. D) Uyuyuverdi. 12. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir işin çabuk yapıldığını anlatır?
--	--	--	--

			A) Biz oraya hafta sonu gidip geliverdik. B) Çocuk, babasından araba istiyor. C) Bir erkek kardeşi daha oldu. D) Adam,uçağı kaçırdı. 13. “Verilen ödevleri yapıverdi.” Bu cümlemin olumsuzu aşağıdakilerden hangisidir? A) Ödevleri yapamadı. B) Verilen ödevleri yapmayıverdi. C) Verilen ödevleri yapmadı. D) Verilen ödevleri yapmayıvermiş. 14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “iş başkasına yaptıırma” anlamı vardır? A) Öğretmenimiz, konuyla ilgili alıştırma kağıdı dağıttı. B) Ayşe, odasındaki gereksiz eşyaları çöpe attı. C) Çocuk, elindeki taşı göle fırlattı. D) Müdür, sekretere bütün dosyaları inceletti. 15. Aşağıdaki fiillerden hangisi edilgen fiilli bir cümledir? A) Söylediğim söze sadece o alındı. B) Yeni işine çok çabuk alıştı. C) Siparişleri birisini gönderip aldıracağım. D) Komşunun camı kırıldı. 16. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde isim-fiil kullanılmıştır? A) Okuyan insan yaşayan insandır. B) Okunmuş kitapların özetini istiyorum. C) Ağlamayı bırak, çalışmaya başla. D) Gelecek ay bütün borçlarımı ödeyeceğim. 17. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?
--	--	--	---

			A) İnsanlara yardım etmek beni mutlu ediyor. B) Bu gidişin bir dönüşü var. C) Planlı yaşamaya alışmalısın. D) Sevdiğiniz konulara değil sevmediğiniz konulara çalışınız. 18. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde zarf-fiil kullanılmıştır? A) Şu ağlayan çocuğa süt ver. B) Tanıdık insanlarla karşılaşmak istedim. C) Güzel gören insan güzel düşünür. D) Söz verince mutlaka yerine getirmelisin. 19. “ Ahmet ağla..... ağla..... sınıf.....çık..... yatakhane..... git.....” Yukarıda verilen cümlede boş bırakılan yerlere gelmesi gereken ekler aşağıda verilen şıkların hangisinde doğru olarak verilmiştir? A) –ya / -ya / -tan / -ıp / -ye / -mişti B) –ya / -ya / -ta / -ıp / -sine / -acak C) –ya / -ya / -tan / -arak / -siye/ -mişti D) –ıp / -ıp / -ta / -arak / -ye/ -ecek 20. Aşağıdaki cümlelerden hangisine “ -arak, -erek” eki <u>gelmez</u>? A) Çok çalış.....başarılı oldu. B) Bütün işlerini düşün.....yapar. C) Yürü.....otobüs durağına kadar gittik. D) Yağmur yağ.....otobüs durağına kadar gittik.
--	--	--	---

3. ОПИСАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ И КРИТЕРИЕВ ОЦЕНИВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ

Оценивание результатов обучения по дисциплине «Лексикология (второй иностранный язык)» осуществляется в соответствии с Положением о текущем контроле успеваемости и промежуточной аттестации обучающихся.

Предусмотрены следующие виды контроля: текущий контроль (осуществление контроля всех видов аудиторной и внеаудиторной деятельности обучающегося с целью получения первичной информации о ходе усвоения отдельных элементов содержания дисциплины) и промежуточная аттестация (оценивается уровень и качество подготовки по дисциплине в целом).

Показатели и критерии оценивания компетенций, формируемых в процессе освоения данной дисциплины, описаны в табл. 3.
Таблица 3.

Код компетенции	Уровень освоения компетенции	Индикаторы достижения компетенции	Вид учебных занятий ² , работы, формы и методы обучения, способствующие формированию и развитию компетенций ³	Контролируемые разделы и темы дисциплины ⁴	Оценочные средства, используемые для оценки уровня сформированности компетенции ⁵	Критерии оценивания результатов обучения
УК-1 ОПК-8	Знает					
	Недостаточный уровень Оценка «незачтено», «неудовлетворительно»	УК-1.1. Знает принципы сбора, отбора и обобщения информации, методики системного подхода для решения профессиональных задач. ОПК-8.1. Знает историю, теорию, закономерности и принципы построения и функционирования образовательных систем	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Тема № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Тема № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Тема № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Тема № 4. Kelime,	Коллоквиум Реферат круглый стол индивидуальный опрос эссе	УК-1 Не знает принципы поиска, критического анализа и синтеза информации по лексикологии английского языка. Не в состоянии применить системный подход для решения поставленных задач. ОПК-8 Не способен осуществлять педагогическую деятельность, применяя специальные научные знания по лексикологии

² Лекционные занятия, практические занятия, лабораторные занятия, самостоятельная работа...

³ Необходимо указать активные и интерактивные методы обучения (например, интерактивная лекция, работа в малых группах, методы мозгового штурма и т.д.), способствующие развитию у обучающихся навыков командной работы, межличностной коммуникации, принятия решений, лидерских качеств.

⁴ Наименование темы (раздела) берется из рабочей программы дисциплины.

⁵ Оценочное средство должно выбираться с учетом запланированных результатов освоения дисциплины, например:

«Знать» – собеседование, коллоквиум, тест...

«Уметь», «Владеть» – индивидуальный или групповой проект, кейс-задача, деловая (ролевая)

игра, портфолио...

		ых (педагогически х) систем, роль и место образования в жизни личности и общества; основы педагогической деятельности;		sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek(temel)anlam Tema № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Tema № 6. İkilemeler. Yansımalar Tema № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Tema № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Tema № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Tema № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan		английского языка.
--	--	---	--	---	--	---------------------------

				Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
	Базовый уровень Оценка, «зачтено», «удовлетворительно»	УК-1.1. Знает принципы сбора, отбора и обобщения информации, методики системного подхода для решения профессиональных задач. ОПК-8.1. Знает историю, теорию, закономерности и принципы построения и функционирования образовательных систем, роль и место	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Tema № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Tema № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek (temel) anlam	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК- 1 Демонстрирует частичные знания основных концепций современной лексикологии, частично знает принципы критического анализа и синтеза информации по темам дисциплины. ОПК-8 Частично способен осуществлять педагогическую деятельность на основе специальных научных знаний по дисциплине «Лексикология»

		образования в жизни личности и общества; основы педагогической деятельности;		Тема № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Тема № 6. İkilemeler. Yansımalar Тема № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Тема № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Тема № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Тема № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Тема № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den	
--	--	--	--	--	--

				Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
Средний уровень Оценка «зачтено», «хорошо»	УК-1.1. Знает принципы сбора, отбора и обобщения информации, методики системного подхода для решения профессиональных задач. ОПК-8.1. Знает историю, теорию, закономерности и принципы построения и функционирования образовательных (педагогических) систем, роль и место образования в жизни личности и	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Tema № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek (temel) anlam Tema № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК-1 Знает основные способы осуществления поиска, критического анализа и синтеза информации, применяет системных подход для решения поставленных задач по изученным темам, но допускает незначительные ошибки. ОПК-8: Знает основные способы осуществления педагогической деятельности на основе научных знаний по лексикологии английского языка.	

		общества; основы педагогической деятельности...		anlam. Terim anlam Tema № 6. İkilemeler. Yansımalar Tema № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Tema № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Tema № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Tema № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12.		
--	--	--	--	---	--	--

				Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
Высокий уровень Оценка «зачтено», «отлично»	УК-1.1. Знает принципы сбора, отбора и обобщения информации, методики системного подхода для решения профессиональных задач. ОПК-8.1. Знает историю, теорию, закономерности и принципы построения и функционирования образовательных систем, роль и место образования в жизни личности и общества; основы педагогической	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Тема № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Тема № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Тема № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Тема № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek (temel) anlam Тема № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Тема № 6. İkilemeler. Yansımalar	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК-1 Знает многочисленные способы поиска, критического анализа и синтеза информации по всем темам дисциплины «Лексикология». Всегда применяет системный подход для решения поставленных задач, связанных с вопросами лексикологии. ОПК-8: Демонстрирует отличные способности к осуществлению педагогической деятельности на основе знаний по лексикологии английского языка.	

		деятельности;		Tema № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Tema № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Tema № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Tema № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe	
--	--	---------------	--	---	--

			kelimeler		
Умеет					
Недостаточный уровень Оценка «незачтено», «неудовлетворительно»	УК-1.2. Умеет анализировать и систематизировать разнородные данные, оценивать эффективность процедур анализа проблем и принятия решений в профессиональной деятельности ОПК-8.2. Умеет осуществлять педагогическое целеполагание и решать задачи профессиональной педагогической деятельности на основе специальных научных знаний; оценивать	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Тема № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Тема № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Тема № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Тема № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek(temel)anlam Тема № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Тема № 6. İkilemeler. Yansımalar Тема № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş,	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК-1: Не умеет осуществлять поиск, критический анализ и синтез информации по дисциплине «Лексикология» ОПК-8 Не способен осуществлять педагогическую деятельность на основе знаний по лексикологии английского языка.

		результативность собственной педагогической деятельности;		vecize Tema № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Tema № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Tema № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
Базовый	УК-1.2. Умеет	Практические занятия	Тема № 1. Leksikoloji	Коллоквиум	УК-1	

	уровень Оценка, «зачтено», «удовлетвори тельно»	анализировать и систематизировать разнородные данные, оценивать эффективность процедур анализа проблем и принятия решений в профессиональ ной деятельности ОПК-8.2. Умеет осуществлять педагогическое целеполагание и решать задачи профессиональ ной педагогической деятельности на основе специальных научных знаний; оценивать результативнос ть собственной педагогической	Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime- sözcük Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Tema № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek(temel)anlam Tema № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Tema № 6. İkilemeler. Yansımalar Tema № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Tema № 8. Kelimelerde anlam	Реферат Контрольная работа	Частично умеет осуществлять поиск, критический анализ и синтез информации по дисциплине «Лексикология», но не способен применить системный подход для решения задач, связанных с вопросами лексикологии английского языка. ОПК-8: Частично способен осуществлять педагогическую педагогическую деятельность на основе знаний по лексикологии английского языка.
--	---	---	---	---	-------------------------------	--

		деятельности;		ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Tema № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Tema № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
Средний уровень Оценка «зачтено», «хорошо»	УК-1.2. Умеет анализировать и систематизировать	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК-1 Умеет осуществлять поиск, критический анализ и синтез	

		ать разнородные данные, оценивать эффективность процедур анализа проблем и принятия решений в профессиональ ной деятельности ОПК-8.2. Умеет осуществлять педагогическое целеполагание и решать задачи профессиональ ной педагогической деятельности на основе специальных научных знаний; оценивать результативнос ть собственной педагогической деятельности;		sözcük Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Tema № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek(temel)anlam Tema № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Tema № 6. İkilemeler. Yansımalar Tema № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Tema № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı)		информации по дисциплине «Лексикология». Может применять системный подход для решения поставленных задач, связанных с лексикологией. ОПК-8 Способен осуществлять педагогическую деятельность на основе знаний по лексикологии английского языка.
--	--	--	--	---	--	--

				kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Tema № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Tema № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
	Высокий уровень Оценка «зачтено», «отлично»	УК-1.2. Умеет анализировать и систематизировать разнородные данные,	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Тема № 2. Şekil bakımından kelimeler	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК-1 Умеет творчески осуществлять поиск, критический анализ и синтез информации по дисциплине «Лексикология».

		оценивать эффективность процедур анализа проблем и принятия решений в профессиональной деятельности ОПК-8.2. Умеет осуществлять педагогическое целеполагание и решать задачи профессиональной педагогической деятельности на основе специальных научных знаний; оценивать результативность собственной педагогической деятельности;		ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Tema № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek(temel)anlam Tema № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Tema № 6. İkilemeler. Yansımalar Tema № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Tema № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli)	Всегда применяет системный подход для решения поставленных задач. ОПК-8 В полной мере может осуществлять педагогическую деятельность на основе знаний по лексикологии английского языка.
--	--	--	--	---	--

				kelimeler Tema № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Tema № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
Владеет						
Недостаточный уровень Оценка «незачтено», «неудовлетворительно»	УК-1.3. Владеет навыками научного поиска и практической работы с информационными	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК-1 Не владеет навыками и технологиями поиска, критического анализа и синтеза информации при проведении исследования в области лексикологии ОПК-8:	

		источниками; методами принятия решений ОПК-8.3. Владеет алгоритмами и технологиями осуществления профессиональной педагогической деятельности на основе специальных научных знаний; приемами педагогической рефлексии; навыками развития у обучающихся познавательной активности, самостоятельности, инициативы, творческих способностей, формирования гражданской позиции, способности к		ekleri. Fiilden isim yapım ekleriTema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Tema № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek(temel)anlam Tema № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Tema № 6. İkilemeler. Yansımalar Tema № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Tema № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Tema № 9. Yabancı	Не владеет методикой для осуществления педагогической деятельности с применением знаний по лексикологии английского языка.
--	--	--	--	--	---

		труду и жизни в условиях современного мира		Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Тема № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Тема № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Тема № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
Базовый уровень Оценка, «зачтено», «удовлетворительно»	УК-1.3. Владеет навыками научного поиска и практической работы с информационными источниками; методами принятия	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Тема № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Тема № 2. Şekil bakımından	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК-1: Частично владеет навыками поиска и анализа основных лексикологических проблем, в том числе, междисциплинарного характера. С трудом может применить системный подход для решения поставленных задач при проведении	

		решений ОПК-8.3. Владеет алгоритмами и технологиями осуществления профессиональ ной педагогической деятельности на основе специальных научных знаний; приемами педагогической рефлексии; навыками развития у обучающихся познавательной активности, самостоятельно сти, инициативы, творческих способностей, формирования гражданской позиции, способности к труду и жизни в условиях современного		kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Tema № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek(temel)anlam Tema № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Tema № 6. İkilemeler. Yansımalar Tema № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Tema № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Tema № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Tema № 10.		исследования в области лексикологии ОПК-8 Частично владеет методикой, необходимой для осуществления педагогической деятельности на основе знаний по лексикологии английского языка.
--	--	--	--	--	--	--

		мира		Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
Средний уровень Оценка «зачтено», «хорошо»	УК-1.3. Владеет навыками научного поиска и практической работы с информационными источниками; методами принятия решений ОПК-8.3. Владеет	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК-1 Владеет навыками и технологиями поиска, критического анализа и синтеза информации по дисциплине «Лексикология». Может применить системный подход при проведении исследования в области лексикологии ОПК-8: Владеет методикой для осуществления	

		алгоритмами и технологиями осуществления профессиональной педагогической деятельности на основе специальных научных знаний; приемами педагогической рефлексии; навыками развития у обучающихся познавательной активности, самостоятельности, инициативы, творческих способностей, формирования гражданской позиции, способности к труду и жизни в условиях современного мира		isim yapım ekleri Тема № 3. İsimden fiil yapım ekleri. Fiilden fiil yapım ekleri Тема № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek(temel)anlam Тема № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Тема № 6. İkilemeler. Yansımalar Тема № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Тема № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Тема № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Тема № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye		педагогической деятельности на основе знаний по лексикологии английского языка
--	--	---	--	---	--	---

				girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
	Высокий уровень Оценка «зачтено», «отлично»	УК-1.3. Владеет навыками научного поиска и практической работы с информационными источниками; методами принятия решений ОПК-8.3. Владеет алгоритмами и технологиями осуществления	Практические занятия Самостоятельная работа Презентации Индивидуальный опрос	Тема № 1. Leksikoloji Bilim Dalı. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı. Kelime-sözcük Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 2. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri. İsimden isim yapım ekleri. Fiilden isim yapım ekleri Tema № 3. İsimden fiil yapım ekleri.	Коллоквиум Реферат Контрольная работа	УК-1: Владеет многочисленными навыками и технологиями поиска, критического анализ и синтеза информации по всем разделам дисциплины «Лексикология». Всегда применяет системный подход для решения поставленных задач по вопросам, связанным с лексикологией. ОПК-8: В полной мере владеет

		профессиональной педагогической деятельности на основе специальных научных знаний; приемами педагогической рефлексии; навыками развития у обучающихся познавательной активности, самостоятельности, инициативы, творческих способностей, формирования гражданской позиции, способности к труду и жизни в условиях современного мира		Fiilden fiil yapım ekleri Тема № 4. Kelime, sözcük. Anlam bakımından kelimeler. Gerçek(temel)anlam Тема № 5. Yan anlam. Mecaz anlam. Somut anlam. Soyut anlam. Terim anlam Тема № 6. İkilemeler. Yansımalar Тема № 7. Deyimler. Atasözleri. Özdeyiş, vecize Тема № 8. Kelimelerde anlam ilişkileri. Anlamdaş (eşanlamlı) kelimeler. Zıt (karşıt anlamlı) kelimeler. Yakın anlamlı kelimeler. Sesteş (eşsesli) kelimeler Тема № 9. Yabancı Dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler. Тема № 10. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş	методикой педагогической деятельности на основе глубоких знаний по лексикологии. Проявляет авторский подход.
--	--	--	--	---	---

				kelimeler Tema № 11. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimeler. İngilizce'den Türkçe'ye girmiş kelimeler Tema № 12. Türkçe'den diğer dillere geçmiş kelimeler. Eski Türkçe kelimeler		
--	--	--	--	---	--	--

4. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания результатов обучения

В соответствии с требованиями ФГОС ВО в реализации дисциплины 'Лексикология второго иностранного языка' предусмотрено использование активных и интерактивных форм проведения занятий: учебные дискуссии, приемы развития критического мышления, метод проектирования, консультирование, рефлексивные технологии.

Эти технологии в сочетании с внеаудиторной работой решают задачи формирования и развития профессиональных умений и навыков обучающихся, как основы профессиональной компетентности в сфере образования, содействуют развитию общекультурных компетенций студентов.

Работа на практических занятиях предполагает активное участие в дискуссиях. Для подготовки к занятиям рекомендуется выделять в материале проблемные вопросы, затрагиваемые в лекциях, а также в научной и учебной литературе и группировать информацию вокруг них. Следует добиваться чёткого разграничения отдельных проблем и выделения их частных моментов.

При работе с терминами необходимо обращаться к словарям, в том числе доступным в Интернете.

При подготовке к контрольной работе нужно обращать особое внимание не только на лекционный материал, но и основную и дополнительную литературу, а также использовать материалы, используемые при подготовке к практическим занятиям.

Чтобы освоить данный курс студент обязан:

1. Внимательно ознакомиться с программой по дисциплине.
2. Регулярно консультироваться с ведущим преподавателем, читающим лекции по дисциплине
3. Обязательно посещать лекции и практические занятия.

Продemonстрировать свои навыки на практических занятиях, в частности, студент должен разбираться, ориентироваться, знать все основные лингвистические направления, персоналии, понимать метаязык лингвистики, знать внутреннюю и внешнюю лингвистику, историю лингвистических учений в части представленного материала.

1. Изучить методические указания по подготовке презентации, творческого задания, к контрольной работе и экзамену.

Методические рекомендации по составлению презентаций в Microsoft PowerPoint:

Учебная презентация представляет собой результат самостоятельной работы студентов, с помощью которой они наглядно демонстрируют материалы публичного выступления перед аудиторией. Одной из основных программ для создания презентаций в мировой практике является программа PowerPoint компании Microsoft.

Количество слайдов не должно превышать 15-ти. Для визуального восприятия текст на слайдах презентации должен быть не менее 18 пт, а для заголовков - не менее 24 пт.

Макет презентации должен быть оформлен в строгой цветовой гамме. Фон не должен быть слишком ярким или пестрым. Текст должен хорошо читаться. Одни и те же элементы на разных слайдах должны быть одного цвета.

Пространство слайда (экрана) должно быть максимально использовано, за счет, например, увеличения масштаба рисунка. Кроме того, по возможности необходимо занимать верхние $\frac{3}{4}$ площади слайда (экрана), поскольку нижняя часть экрана плохо просматривается с последних рядов.

На слайде следует помещать не более 5-6 строк и не более 5-7 слов в предложении. Текст на слайдах должен хорошо читаться.

При добавлении рисунков, схем, диаграмм, снимков экрана (скриншотов) необходимо проверить текст этих элементов на наличие ошибок. Необходимо проверять правильность написания названий улиц, фамилий авторов методик и т.д.

Нельзя перегружать презентацию текстом, статистическими данными и графическими изображениями; читать текст на слайдах. Устная речь докладчика должна дополнять, описывать, но не пересказывать, представленную на слайдах информацию;

Необходимо отредактировать презентацию перед выступлением после предварительного просмотра (репетиции).

Методические рекомендации по выполнению тестирования:

Контрольная работа выполняется с целью закрепления знаний, полученных студентом в ходе лекционных и семинарских занятий. Написание контрольной работы призвано оперативно установить степень усвоения студентами учебного материала дисциплины и формирования соответствующих компетенций. Контрольная работа выполняется студентом, в срок установленный преподавателем в письменном виде. Перед написанием работы необходимо внимательно ознакомиться с содержанием вопросов.

Приступая к работе с тестами, внимательно и до конца прочтите вопрос и предлагаемые варианты ответов. Выберите правильные (их может быть несколько). На отдельном листке ответов выпишите цифру вопроса и буквы, соответствующие правильным ответам; в процессе решения желательно применять несколько подходов в решении задания. Это позволяет максимально гибко оперировать методами решения, находя каждый раз оптимальный вариант. Если Вы встретили чрезвычайно трудный для Вас вопрос, не тратьте много времени на него. Переходите к другим тестам. Вернитесь к трудному вопросу в конце. Обязательно оставьте время для проверки ответов, чтобы избежать механических ошибок.

Методические указания по подготовке к экзамену:

Экзамен проводится по окончании курса дисциплины служит формой усвоения учебного материала практических занятий. Для допуска к экзамену необходимо выполнить и успешно сдать отчеты по всем практическим занятиям, а также выполнить весь объем самостоятельной индивидуальной работы. На экзамене по билетам студент даёт ответы на вопросы билета после предварительной подготовки. Студенту предоставляется право

отвечать на вопросы билета без подготовки по его желанию. Преподаватель имеет право задавать дополнительные вопросы, если студент недостаточно полно осветил тематику вопроса, если затруднительно однозначно оценить ответ, если студент не может ответить на вопрос билета, если студент отсутствовал на занятиях в семестре.

Качественной подготовкой к экзамену является:

- полное знание всего учебного материала по курсу;
- свободное оперирование материалом
- демонстрация знаний дополнительного материала;
- чёткие правильные ответы на дополнительные вопросы.

5. Материалы для проведения текущего контроля и промежуточной аттестации

Вопросы для коллоквиума

1. Характерные особенности турецкой лексики (большой процент односложных немотивированных слов, роль омонимии, многозначности, контекстуальной обусловленности слов, высокий процент заимствованных слов).

2. Проблема классификации словарного состава турецкого языка как определенной системы лексических единиц.

3. Слова восточного происхождения и слова общегерманского происхождения как историческая основа словарного состава турецкого языка.

4. Историческая последовательность заимствований из арабского, персидского, французского языка и др. (краткий обзор).

5. Ассимиляция заимствований: типы ассимиляции, этапы ассимиляции, темпы ассимиляции, факторы, обуславливающие степень ассимиляции.

6. Этимологические дублиеты (арабского, латинского, французского, скандинавского происхождения).

7. Интернациональные слова в составе словарного состава турецкого языка.

8. Многозначность, синонимия и омонимия аффиксов.

9. Конверсия, или безаффиксальное словообразование, как один из способов образования новых слов в современном турецком языке.

Контролируемые компетенции: УК – 1, ОПК-8

Оценка компетенций осуществляется в соответствии с таблицей 3

Темы для круглого стола

(дискуссии, полемики, диспута, дебатов) :

1. Историческая изменчивость сложных слов.

2. Различные типы сокращенных слов и аббревиатуры и их функциональное использование.

3. Смысловые структуры соотносительных слов в разных языках (например, в турецком и русском).

4. Взаимосвязь между значением слова и его сочетаемостью. Значение и употребление.

5. Смысловая структура многозначности слова.
6. Историческая изменчивость смысловой структуры слова.
7. Лингвистические и экстралингвистические факторы, лежащие в основе семантических процессов.
8. Роль и назначение синонимов как выразительно-экспрессивных средств словарного состава.
9. Многозначность слов и синонимия.

Контролируемые компетенции: УК – 1, ОПК-8

Оценка компетенций осуществляется в соответствии с таблицей 3.

Групповые творческие задания (проекты):

1. Эвфемизмы как особый тип стилистических синонимов.
2. Проблема лингвистичности или экстралингвистичности антонимов.
3. Антонимы как выразительно-экспрессивные средства словарного состава.
4. Различные классификации фразеологических единиц (отечественных и зарубежных лингвистов).
5. Структурные типы фразеологических единиц в современном турецком языке.
6. Источники возникновения фразеологических единиц.
7. Стилистическое использование фразеологических единиц.

Контролируемые компетенции: УК – 1, ОПК-8

Оценка компетенций осуществляется в соответствии с таблицей 3.

Индивидуальный опрос

Темы 1-12 разделы

Лексикология как самостоятельная лингвистическая дисциплина. Слово и понятие с точки зрения философии отражения. Слово как основная единица словарного состава и как предмет изучения лексикологии. Слово и его значение. Закономерности семантики в современном турецком языке

Структура слов. Словообразовательные аффиксы. Словообразовательные аффиксы, образующие существительные от существительных. Словообразовательные аффиксы, образующие существительные от глаголов.

Словообразовательные аффиксы, образующие глаголы от существительных. Словообразовательные аффиксы, образующие глаголы от глаголов.

Слово. Значения слов. Основное значение слова.

Вторичное значение слова. Переносное значение слова. Конкретное значение. Абстрактное значение. Термины.

Парные (удвоенные) слова. Структура парных слов. Звукоподражательная (ономатопеическая) лексика.

Фразеологизмы турецкого языка. Пословицы и поговорки. Афоризмы. Крылатые фразы.

Синонимы. Полные и частичные синонимы. Антонимы в турецком языке. Омонимы, омофоны, омографы.

Заемствованная лексика. Пути и способы заимствования в турецкий язык. Лингвистическая революция. Турецкое лингвистическое общество и его деятельность, направленная на очищение турецкого языка от заимствованных слов.

Заимствования из арабского языка. Заемствованная лексика из персидского языка.

Заимствования из османского языка.

Заимствованная лексика из французского языка. Заимствования из английского языка. Заимствования из других европейских языков.

Заимствованная лексика из турецкого языка в другие языки. Старотюркская лексика.

Контролируемые компетенции: УК – 1, ОПК-8

Оценка компетенций осуществляется в соответствии с таблицей 3.

Эссе

1. Книжная лексика: общелитературная лексика и функционально-литературная лексика.
2. Особенности турецкого языка в Стамбуле.
3. Различия в значении и употреблении ряда турецких слов в диалектах турецкого языка.
4. Специфика фразеологии в диалектах турецкого языка.
5. Синонимия и синонимические ряды.
6. Символическое значение слова в этнокультурной доминанте.
7. Историческая изменчивость структуры слова: морфологическое опрощение и переразложение, редукция структуры слова.
8. Территориальная и социальная дифференциация лексики турецкого языка как проявление пространственной и временной вариативности языка.
9. Лексический субстрат.
10. Этимологическая и функциональная разнородность лексического состава современного турецкого языка.
11. Наиболее известные серии турецких словарей. Новое поколение туркоязычных учебных словарей с культурологическим компонентом.
12. Структурно-семантическая характеристика турецких оронимов.
13. Фразеологические единицы, выражающие эмоции и чувства человека в турецком языке.
14. Образование глаголов от звукоподражательных слов в турецком и русском языках.
15. Лингвостилистический анализ переводов произведений Назыма Хикмета
16. Полисемия и типы многозначности в турецком языке

Контролируемые компетенции: УК – 1, ОПК-8

Оценка компетенций осуществляется в соответствии с таблицей 3.

Тестовые задания

19. Aşağıdaki altı çizili zarflardan hangi cümleye yer yön anlamı vermiştir?

- A) Şimdi buradan nasıl çıkacağız ?
- B) Sizinle biraz konuşabilir miyiz?
- C) Çocuk yavaş yavaş yukarı çıktı.
- D) Okula ne zaman gideceksiniz?

20. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “güzel”

- A) Çiçeklerin en güzeli güldür.
- B) Tebrik ederim,çok güzel anlattın.
- C) En güzel günler sizleri bekliyor.
- D) Gerçekten güzel bir tablo çizmişsin.

21. “Ali, dün gece gizlice içeri girdi.” cümlesinde hangi zarflar vardır?

- A) Durum – zaman - miktar
- B) Miktar – soru – zaman
- C) Zaman – durum – yer yön
- D) Zaman – soru – yer yön

22. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sevinç bildiren bir ünlem vardır?

- E) Eyvah, yemeği yaktım!
- F) Hey, yarışmada birinci olmuşuz!
- G) Of, çok yorulduğum!
- H) Hişt! Bakar mısınız?

23. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi dönüşlü bir fiil değildir?

- E) Seçil, davete gitmek için hazırlanıyor.
- F) Talip Bey, aceleyle üzerini giyindi.
- G) Sözlerinden dolayı galiba alındı.
- H) Ağaçların yaprakları döküldü.

24. “Ahmet Amca, eviniboyuyor.” cümlesinde noktalı yerlere gelebilecek en uygun kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- E) kendim
- F) kendiniz
- G) Kendi
- H) Kendileri

25. “Nehir kenarında ailemle piknik yapmayı özlemişim.”

Bu cümlede aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- E) Kim?
- F) Nerede?
- G) Nasıl?
- H) Neyi?

26. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sırasıyla “kim,ne zaman,nasıl,nereden” sorularının cevabı vardır?

- E) Ali, sonbaharda odun,kömür aldı.
- F) Hasan, dün yorgun argın işten geldi.
- G) Osman, karneyi alınca koşarak eve geldi.
- H) Ayşe, akşamleyin Ankara’dan İzmir’e gitti.

27. “Bu hediyeyi doğum günümde arkadaşım almıştı.” cümlesinin öğelerine doğru ayrılmış şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zarf tümleci – Nesne – Özne – Yüklem
- B) Nesne – Zarf tümleci- Özne – Yüklem
- C) Dolaylı Tümleç –Nesne –Özne –Yüklem
- D) Nesne- Dolaylı tümleç – Özne – Yüklem

28. Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı dolaylı tümleçtir?

- A) Elinde ne var onun?

- B) Bizi nereden tanıyorsun? Okuldan.
C) Kardeşin şimdi nasıl? İyi.
D) Dün gelen kimdi? Kardeşimdi.

29. Aşağıdaki fiillerden hangisi tezlilik fiilidir?

- A) Hareket etti.
B) Ağlayacak.
C) Anlaşabiliriz.
D) Uyuyuverdi.

30. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir işin çabuk yapıldığını anlatır?

- A) Biz oraya hafta sonu gidip geliverdik.
B) Çocuk, babasından araba istiyor.
C) Bir erkek kardeşi daha oldu.
D) Adam, uçağı kaçırdı.

31. “Verilen ödevleri yapıverdi.” Bu cümlemin olumsuzunu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ödevleri yapamadı.
B) Verilen ödevleri yapmayıverdi.
C) Verilen ödevleri yapmadı.
D) Verilen ödevleri yapmayıvermiş.

32. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “iş başkasına yaptırma” anlamı vardır?

- A) Öğretmenimiz, konuyla ilgili alıştırmayı kağıdı dağıttı.
B) Ayşe, odasındaki gereksiz eşyaları çöpe attı.
C) Çocuk, elindeki taşı göle fırlattı.
D) Müdür, sekretere bütün dosyaları inceletti.

33. Aşağıdaki fiillerden hangisi edilgen fiilli bir cümledir?

- A) Söylediğim söze sadece o alındı.
B) Yeni işine çok çabuk alıştı.
C) Siparişleri birisini gönderip aldıracağım.
D) Komşunun camı kırıldı.

34. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde isim-fiil kullanılmıştır?

- A) Okuyan insan yaşayan insandır.
B) Okunmuş kitapların özetini istiyorum.
C) Ağlamayı bırak, çalışmaya başla.
D) Gelecek ay bütün borçlarımı ödeyeceğim.

35. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) İnsanlara yardım etmek beni mutlu ediyor.
B) Bu gidişin bir dönüşü var.
C) Planlı yaşamaya alışmalısın.
D) Sevdiğin konulara değil sevmediğin konulara çalış.

36. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde zarf-fiil kullanılmıştır?

- A) Şu ağlayan çocuğa süt ver.
B) Tanıdık insanlarla karşılaşmak istedim.
C) Güzel gören insan güzel düşünür.
D) Söz verince mutlaka yerine getirmelisin.

19. “ Ahmet ağla..... ağla..... sınıf.....çık..... yatakhane..... git.....”

Yukarıda verilen cümlede boş bırakılan yerlere gelmesi gereken ekler aşağıda verilen şıkların hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) –ya / -ya / -tan / -ıp / -ye / -mişti
- B) –ya / -ya / -ta / -ıp / -sine / -acak
- C) –ya / -ya / -tan / -arak / -siye/ -mişti
- D) –ıp / -ıp / -ta / -arak / -ye/ -ecek

20. Aşağıdaki cümlelerden hangisine “ -arak, -erek” eki **gelmez**?

- A) Çok çalış.....başarılı oldu.
- B) Bütün işlerini düşün.....yapar.
- C) Yürü.....otobüs durağına kadar gittik.
- D) Yağmur yağ.....otobüs durağına kadar gittik.

Bilimsel bir yazı, dile getirdiği düşünce ne olursa olsun her türlü duyguyla, duygusallıkla ilgisini kesmiştir. Böylesi yazılarda bilim adamı, kendini mümkün olduğu kadar paranteze almalıdır. Bu yazılar,

“Nesneler kendisi konuşuyor.” diyenleri haklı çıkarmalıdır.

1. Bu parçada geçen “kendini paranteze almak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2010)

- A) Anlama çabası içinde olmak
- B) Konu dışına çıkmamak
- C) Farklı görüşlere saygı duymak
- D) Kişisel değerlendirmelerini yansıtmamak

Sanatta ve edebiyatta etkilenme doğaldır. Çünkü sanatçının en önemli özelliği, sürekli arayış içinde

olması, kendini yeterli görmemesidir. Nitekim yazar André Gide, kendine yettiğini söyleyen sanatçıyı

“zekâsına diyet yaptıran insan”a benzettir.

2. Bu parçada geçen “zekâsına diyet yaptırmak” sözüyle sanatçılara özgü hangi özellik belirtilmek

istenmiştir? (2010)

- A) Düşünce ve duygu dünyasını besleyerek geliştirmeme
- B) Öz eleştiri yapma alışkanlığı olmama
- C) Görüşlerini başkalarıyla paylaşmak istememe
- D) Başkalarını taklitten kaçınma

Kırk yılı aşan yazarlık çabamda ne anlatmak istemiştım? Bu, kurşun bir kütle gibi çökmüştü üstüme.

Oysa yaşamım boyunca nice insanlar tanımıştım; nice bağlılıklara, vefalara, öfkelere tanık olmuşum.

İnsanların iyiliklerini, ihanetlerini görmüştüm. Kalıcı bir sevginin olamayacağını öğrenmişim. Aşk, kâğıt

üzerinde güzeldi; mutlu sonlar, romanlara özgüydü.

3. Böyle diyen yazar altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir? (2010)

- A) Yazdıklarının anlaşılmasına üzüldüğünü
- B) Soruyu yanıtlamada güçlük çektiğini
- C) Eskiden yazdıklarını artık beğenmediğini
- D) Yaşadıklarını anlatmaktan kaçındığını

Yahya Kemal'i ve Nazım Hikmet'i ayrı tutarsak küçük mutluluklar Türk şiirine Garip döneminde bir

uğrayıp geçmiştir, diyebiliriz. Biraz Ziya Osman, çok az Cahit Sıtkı... Onun dışında “Hüzün ki en çok yakışandır bize.” anlayışı egemendir. Cemal Süreya’nın, Garipçilerin izine basarak yürüdüğü kimi şiirlerinde de bu anlayışın yansımalarını görürüz. Ne var ki onun şiirlerinde genel olarak ince bir hüznün söz konusudur.

4. Bu parçada geçen “izine basarak yürüme” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2011)

- A) Herkesçe anlaşılma
- B) Yeni biçimler arama
- C) Kalıcı olmayı amaçlama
- D) Benzer duyguları işleme

Kim bilir kaç kere karar verip de başlayamadığım bir işi bu yıl da ertelemek zorunda kaldım. Türkçe

Sözlük’ü alıp baştan sona okuma düşüncem yine hayal oldu. Oysa sözcüklerin kuytulara yatmış, öteki

yüzleriyle karşılaşmak tadına doyumaz bir eğlence olacaktı benim için.

5. Bu parçada altı çizili sözle, sözcüklere yönelik olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2011)

- A) İlk anda akla gelmeyen anlamlarını öğrenmek
- B) Yapısal özelliklerini tanımak
- C) Yenilerini eskilerinden ayırabilmek
- D) Gündelik dilde kullanılanları araştırmak

Bir sanatçımız şöyle diyor: “Dergiler, edebiyatın yeraltı haritasıdır.” Nitekim bu dergilerde ilk ürünleri

yayımlanan genç şairlerin çoğu, bir süre sonra çalışmalarını kitaplaştırarak şairliklerinin ilk kilometre

taşlarını koyarlar.

6. Bu parçada geçen “edebiyatın yeraltı haritası olma” sözüyle, dergilerin hangi özelliği belirtilmek

istenmiştir? (2011)

- A) Sanatçıları, farklı algılama kalıpları içinde düşündürme
- B) Gizli yeteneklerin gün ışığına çıkmasına olanak sağlama
- C) Yazarları, yeni yazınsal türlere yönlendirme
- D) Şiiri öteki türlerin önüne geçirme

Çevremdeki her şeyi izlerim. Otobüste, yolda, vapurda, ilgimi çeken hiçbir durumu kaçırmam. Bunun

gibi, dinlediğim bir şarkıdaki duygu, izlediğim bir filmdeki sahne, zihnimde imgeye dönüşebilir. Tüm bu

deneyimler, birikimler, duygulanımlar sonucunda bakıyorsunuz ki sözcükler üzerinde düşünmeye, onlarla

dans etmeye başlamışsınız. Hatta sözcükleri yaşıyorsunuz, dahası sözcüklerin iç evreninde bir yolculuğa

çıkıyorsunuz. Sözcüğün melodisi, tınısı, kâğıda dökülürken çıkardığı ses, büyük bir lezzet sunuyor. Sizin

kattığınız duyguyla bambaşka bir zenginlik kazanıyor.

7. Bu parçada konuşan kişi altı çizili sözlerle, sözcüklere yönelik olarak neyi yaptığını belirtmiştir? (2012)

- A) Onların anlam katmanlarında dolaştığını
- B) Anlatımını yalnızca dilin çevrimindekilerle sınırlandırdığını

C) Ses özelliklerine, anlamdan daha çok önem verdiğini

D) Kullanıma yenilerini kattığını

Bir yazara göre çocuk beyinleri aynı tornadan çıkmış küçük kaplara benzer, bunların ancak algılarla

doldurulması gerekir. İşte bu yüzden onlara masal anlatılmayacaktır. Hatta çiçek desenli halılar ya da

kuşlu kelebekli tabaklarla fincanlar görmeleri de engellenecektir. Çünkü onlara göre çiçekler halılarda

yetişmez; kuşlarla kelebekler, tabaklara ve fincanlara yapışıp kalmaz. Çocukların her şeyi dört işlem

yoluyla değerlendirebilmeleri, yaşamları boyunca salt akıllarının buyruğuna uyarak

davranmaları sağlanacaktır böylece. Birer insan değil de ileride yararlı olmaları beklenen robotlar sayılan

çocuklara ancak gözle görülen, akılla kavranan olgular öğretilenecektir. Yazar, bu yöntemle göre yetiştirdiği

çocukları bir tahta perdenin deliğinden sirk gösterilerini izlerken yakalayınca neredeyse fenalık geçirmiştir. Çünkü bu, akılla ve çarpım tablosuyla hiçbir ilişkisi olmayan, şiir okumak kadar ayıp bir

eğlencedir.

8. Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur? (2012)

A) Kişisel farklılığı yok sayma

B) Gerçekler dünyasıyla sınırlı kalma

C) Duyguları önemsemeyip dışlama

D) Her şeyi olumsuz yönleriyle değerlendirme

Bir gün Nuruosmaniye’de bir yazar arkadaşımı karşılaştım. “Ne o beyim, romancılığa mı başladın?”

dedi. Şaka etmediğini sesinden, bakışından anlamıştım. Demek benim takma adla yazmama bir şey

demiyordu da kendi adımı kullanarak yazmamı ---- sayıyordu. Roman, romancıların alanıydı. Bir ozan

buraya burnunu sokamazdı.

9. Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir? (2012)

A) kendi borusunu çalmak

B) başına dert açmak

C) iş çıkarmak

D) çizmeden yukarı çıkmak

Sözlük hazırlamanın en güç yanı sözcükleri anlam kayganlığından kurtarma, onları belli bir yere oturtmadır. Bu da ancak Samuel Butler’in dediği gibi onların belirsiz yanlarını söz duvarlarıyla kuşatmakla gerçekleşebilir.

10. Bu cümledeki altı çizili sözle, sözcüklere yönelik olarak ne yapıldığı anlatılmıştır? (2013)

A) Tanımsal sınırlar koyulduğu

B) Birbirlerinden etkilenişlerinin gösterildiği

C) Çağrışımsal değerlerinin belirtildiği

D) Zenginleştirme yollarının açıklandığı

Bazı insanlar yapabileceklerinin farkında olmadan, sürekli bir özgüven eksikliği içinde yaşarlar. Bazıları

da abartılı bir özgüvenle, hayatta her şeyi başarabileceklerine, her alanda en iyi olduklarına inandırırılar

kendilerini. Oysa insan kendisine içbükey veya dışbükey aynada değil, düz aynada bakmalıdır.

11. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2013)

- A) İnsanın kendisine güvenerek başladığı her işte başarılı olması mümkündür.
B) İnsan, her alanda kendisinden daha üstün birilerinin olabileceğini unutmamalıdır.
C) Yaşamda mutlu olmak için olumsuzluklar karşısında direnmeli, önüne çıkan engelleri sabırla aşmaya çalışmalıdır.

D) İnsan, yeteneklerinin sınırlarını gerçekçi bir tutumla belirlemeli, kendisini tarafsız bir gözle değerlendirmelidir.

Yolunu belirlemiş, çizgisini çizmiş bir yazar olmak kolay iş değildir. Bir yazar, gözü ikide bir okuyucuya

kaymadan ortaya bir eser koyabilmişse ona saygı duymak gerekir. Çünkü yazar kendisini ancak bu yolla

istediği gibi ifade edebilir, özgün ürünler ortaya koyabilir.

12. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2014)

- A) Başkalarının görüşlerini almamak
B) Başkalarına benzemekten kaçınmak
C) Kendi düşüncelerini benimsetmeye çalışmak
D) Beğenilme kaygısı taşımamak

Eleştiride güvenilirlik, edebiyat kuyusunun karanlıklarına ışık tutabilmek amacıyla, bilimsel bilgilerden

yararlanılarak sağlanır. Edebiyata ilişkin olguları yüzeysel olarak kavrayıp bilimsel bilgilerle denetlemeye

kalkmak da bilimsel bir eleştiri niteliği taşımaz.

13. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2014)

- A) Edebiyat eserlerinde, söylenenin ardındaki söylenmeyi ortaya çıkarmak
B) Sanatsal değeri önemsemeyen sanatçıları eleştirmek
C) Edebiyat eserlerini günün koşullarına göre yorumlamak
D) Metinde anlamı bilinmeyen sözcükleri açıklamak

Osmanlıların yetiştirdiği büyük sanatkârlar, icra ettikleri sanatı Hakk'a ulaşabilmenin bir aracı olarak

görmüştür. İslam ahlakı ile yoğrulmuş ve nice gün doğumlarını arkasında bırakmış olan bu derin ve

yüksek sanat algısının, günümüzde anlayanı ve talep edeni ne yazık ki bir elin parmakları kadar az

kalmıştır.

14. Bu parçadaki altı çizili sözle sanat algısına yönelik olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

- A) Büyük bir emek sonucu meydana gelmesi
B) Geniş bir boşluğu doldurması
C) Farklı anları bir bütün hâline getirmesi
D) Uzun süre devam etmiş olması

İçtenlikle yaşama sevinci içinde olan, güler yüzlü Anadolu insanı günlük hayatını, sevincini, hasretini

türkü yapar kendisine. Kimsenin bilmesini istemediği inancı, sevdası; gönlünde buram buram tüten

umudu... Hepsi türkülerin görünmez heybesinde taşınır.

15. Bu parçadaki altı çizili sözle türkülerle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

- A) Halkın sırlarını ve yaşadıklarını saklaması
B) Güncel sosyal olaylara tanıklık etmesi
C) Gelenek ve görenekleri günümüze aktararak koruması
D) Halkın duygu ve düşüncelerinden beslenmesi

Sina Akyol, şiir yaşamına Su Tadında'yla başladığı günden bu yana daima okurunu da işin içine katmış,
hatta okurunu şair yapacak boşluklar bırakmaya başlamıştır. Dizelerinde avazı çıktığı kadar susması

bundan. Bu suskunluk, okur için bir sağaltım süreci aynı zamanda. Akyol'u okumak; okuru besleyen,
koruyan ve düşündüren bir uğraş...

16. Bu parçada geçen “avazı çıktığı kadar susmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

- A) Anlamı oluşturmada okurun da sorumluluk almasını sağlamak
- B) İlk şiirlerinden itibaren okurun düşüncesine uygun yazmak
- C) Şiirin anlam derinliklerini yüksek kültüre mensup okurlara açmak
- D) Kısa şiirler yazarak okuru dinginleştirmek

Pek çok sanatçı, bayağılaşmak korkusuyla hâlâ çoğunluğu yok sayarak eski yollarında ayak diriyor.

Hâlbuki çoğunlukla anlaşılmak, mutlaka bayağılaşmak demek değildir. Yunan tragedyası çoğunluğun

dilediği veya beğendiği gibi olmakla bayağılaşmamıştı. Değerini düşürmeden büyük kalabalıklarla

uzlaşabilen bir sanattı. Zamanımızın istediği de bu olsa gerek.

17. Bu parçada geçen “çoğunluğu yok saymak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

- A) Her zorluğa göğüs germek
- B) Yaygın kanaatleri değiştirmek
- C) Geniş kitleleri görmezlikten gelmek
- D) Sanatı; sanat için değil, halk için yapmak

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen durum, “içi içine sığmamak” deyimiyle uyuşmamaktadır? (2017)

- A) Çocuk, babasının elindeki oyuncuğu görünce avuçlarını birbirine vura vura ona koştı.
- B) Yerde duramıyor, ne zaman gelecekler diye gözlerini saatten bir an olsun ayıramıyordu.
- C) Okullar kapandıktan sonra ailesiyle geziye çıkacağı günü iple çekiyordu.
- D) Uzun bir süredir amirine söylemek isteyip de söyleyemedikleri için fırsat kolluyordu.

19. Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içermemektedir? (2018)

A) Engin denizlerde, dünyanın gürültüsünden patırtısından uzak, düşsel bir adanın şiiriyle büyülenmemiş

insan sayısı azımsanamayacak kadar çoktur.

B) İnsanoğlu yüzyıllardır mutluluk, dirlik, düzenlik, ölümsüzlük yönündeki özlemlerini çoğunlukla uzak

bir ada görüntüsüyle dile getirmeyi seçmiştir.

C) Kendini ıssız bir adada en çetin güçlüklerle karşı karşıya düşünen, parklarda Robinsonculuk oynayan

çocuklar bugün de var.

D) Coğrafyacı açısından ada; konumu, yüzey şekilleri, yüz ölçümü, nüfusu ve iklimi incelenecek her

yanı suyla çevrili bir kara parçasıdır.

I. Uyku esnasında solunum sıklığının ve kalp atış hızının düşmesi, vücuda pompalanan kan basıncını

azalttığından uykudayken daha fazla üşürüz.

II. Özellikle iki üç aylık bebeklerde, uyurken değişen vücut sıcaklığına bağlı olarak ortaya çıkan ani

ölümler, günümüzde yaygın olarak görülmektedir.

20. Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? (2019)

- A) I. cümlede ifade edilen konuyla çelişen farklı bir durumdan söz edilmektedir.
 - B) I. cümlede anlatılan durumun sebep olduğu bir olumsuzluktan bahsedilmektedir.
 - C) I. cümledeki olgunun, çocukları neden daha fazla etkilediği açıklanmaktadır.
 - D) I. cümlede belirtilen olgunun her bireyde gerçekleşmediği örneklenmektedir.
- Sait Faik'in hikâyelerinde insanların ve çevrenin, herhangi bir kurala bağlı kalmadan özgürce ele alınmasını yazarın yaşayış biçimine bağlayabiliriz.

21. Yukarıdaki altı çilli bölüm cümlelerin hangi ögesidir? (1992)

- A) Özne
- B) Nesne

C) Durum bildiren zarf tümleci

D) Yer bildiren zarf tümleci

Açık balkon kapısından içeri giren ikinci serinliği onlara alt katın mutfak pencerelerini saran pembe

yaseminlerin kokusunu getirdi.

22. Bu cümlelerin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde cümledeki sırasıyla verilmiştir? (1992)

- A) Özne, dolaylı tümleç, nesne, yüklem
- B) Nesne, özne, dolaylı tümleç, yüklem
- C) Özne, dolaylı tümleç, zarf tümleci, yüklem
- D) Zarf tümleci, nesne, dolaylı tümleç, yüklem

23. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zamir ek eylem olarak yüklem olmuştur? (1992)

- A) Beni herkes severdi çocukluğumda
- B) Sendin bütün korkuların çaresi
- C) Ben uzaklarda olmalıyım, çok uzaklarda
- D) Denize bakan evler gibiydim seninle

Genç yaşında öykü alanında isim yapmış ve türün parlak örneklerini vermiş olan yazar, kahramanlarını

her gün karşılaşılabileceğimiz kişiler arasından seçmiştir.

24. Bu cümlelerin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (1993)

- A) Nesne, dolaylı tümleç, özne, yüklem
- B) Nesne, özne, dolaylı tümleç, yüklem
- C) Özne, zarf tümleci, nesne, yüklem
- D) Özne, nesne, dolaylı tümleç, yüklem

25. Aşağıdakilerin hangisinde, yan cümlecik, temel cümlecik nesnesi görevindedir? (1993)

- A) Bu sözü söylemiş olabileceğini sanmıyorum.
- B) Bunun, yerinde bir karar olduğundan kuşkuluyum.
- C) Onun hakkında söylenenlere inanmadım.
- D) Bizimle geleceğine çok sevindim.

26. Aşağıdaki dizelerin hangisinde birden çok nesne vardır? (1993)

- A) Sevdamin avucunu bastırıyorum geceye.
- B) Ben seni unutmak için sevmedim.
- C) Seni ben ellerin olsun diye mi sevdim?
- D) Seni, sesini, gözlerinin rengini unutabilsem!

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne ortaktır? (1993)

- A) Hava soğumuştur, kar yağmaya başlamıştı.
- B) Yol çok uzundu, yürümekle bitecek gibi değildi.
- C) Aradan üç yıl geçmişti, kimse arayıp sormamıştı.
- D) Soluk benizliydi, başında eski bir kasket vardı.

28. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne yoktur? (1995)

- A) Kitaplığına, en son çıkan yayınları almıştı.
B) Bütün ricalarımıza karşın istediğimiz parayı veremeyeceğini söyledi.
C) Bu büyük başarısından dolayı törene katılan herkes onu kutladı.
D) Dünkü piknik, öğleden sonra çıkan fırtına yüzünden tatsız geçti.
29. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi yüklemine göre ötekilerden farklıdır? (1995)
A) Gönül kimi severse güzel odur.
B) Göz görür, gönül ister.
C) Her damardan kan alınmaz.
D) Azı bilmeyen çoğu hiç bilmez.

İçeriye ellerinde kameralarıyla genç, orta yaşlı, kadınlı erkekli bir grup gazeteci girdi.

30. Bu cümleyle aşağıdaki cümlelerden hangisi arasında ögelerinin sıralanışı yönünden bir benzerlik vardır? (1996)

- A) Konferansa katılan konuşmacı, ağır adımlarla kürsüye doğru ilerledi, tana tane anlatmaya başladı.
B) Konferans salonuna alınan velilere, okul müdürü az ama öz konuşarak sorunları açıkladı.
C) Deniz kıyısına toplananlar, büyük bir hayranlıkla güneşin batışını izliyordu.
D) Düzenlenen seminere, kullanacakları aletlerle birlikte, işe yeni başlayan arkadaşlarımız katılacak.

Ülkenin günlük siyasal olaylarını ve toplumsal bozukluklarını eleştirel bir yaklaşımla ve etkileyici bir

biçimde yansıtır.

31. Bu cümlelerin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (1996)

- A) Özne-nesne-yüklem
B) Nesne-dolaylı tümleç-yüklem
C) Özne-dolaylı tümleç-yüklem
D) Nesne-zarf tümleci-yüklem

Kişiyi, içinde yaşadığı toplumun değer yargıları biçimlendirir.

32. Bu cümlelerin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (1997)

- A) Özne – dolaylı tümleç – yüklem
B) Nesne – özne – yüklem
C) Nesne – dolaylı tümleç – yüklem
D) Dolaylı tümleç – özne – yüklem

33. Aşağıdaki ikili dizelerden hangisi bitmemiş bir cümle durumundadır? (1997)

- A) Gecenin koyu karanlığında
Rüzgârda sokak kokusu
B) Çiçek açmayı deniyordu
Bahçemizde erik ağacı
C) Uğraşma boşuna şiir yazamazsın
Bu kadar maviyken gökyüzü
D) Bana bu kadar açık söylemedi
Güzel olduğunu yaşamamanın

Sabah olunca, güneşin ilk ışıkları dağların doruklarını aydınlattı.

34. Aşağıdakilerin hangisi, ögeleri ve ögelerinin sıralanışı bakımından bu cümleye benzemektedir? (1998)

- A) Zaman, onun için çok önemlidir.
B) Kardeşinin yerinde şimdi o çalışıyor.
C) Evde yalnız kalınca müzik dinler.
D) İki saat sonra su, depoyu doldurur.

35. Aşağıdakilerden hangisi iki ögeli bir cümledir? (1998)

- A) Toprak, her gün binbir özenle süslenir.
B) Toprak, bu aylarda baş döndürücü kokular yayar.

C) Toprak, saçlarına katmerli çiçekler takar.
D) Toprak, hani hani çalışan bir kimyacıdır.
(I) Sabahları ekinler çiğlidir. (II) Gün doğmadan önce yağ ekinler ağırdır. (III) Yel esince ağır ağır dalgalanır. (IV) Gün doğup da çiğler kalkınca, ekinlerdeki dalgalanma artar. (V) Kocaman ovayı kaplayan ekinler tüy gibi hafiftir artık. (VI) Yel, tüy gibi hafif ekinleri toprağa degecek kadar yatırır.

36. Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri ögelerinin sıralanışı yönünden benzerlik göstermektedir? (1999)

A) I., II., IV. B) I., III., V. C) II., III., VI. D) III., IV., V. E) IV., V., VI.

37. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru özneyi buldurmaya yöneliktir? (2000)

- A) Beni mi aradılar?
B) Aşağı mı ineceğiz?
C) Dün mü geldiniz?
D) Yağmur mu yağıyor?

38. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, ögelerinin sayısı bakımından ötekilerden farklıdır? (2001)

- A) Altmış yıllık arkadaşım.
B) Sabırlı ve titiz bir araştırmacıydı.
C) Bütün gün kitaplarıyla baş başaydı.
D) Seçkin bilim adamlarımızdan biriydi.

Yeniden baktım "Başaklar tablosuna. Belli ki rüzgâr var, başaklar eğilmiş. Başakların kimisi yanındakine yaslanmış, kimisi baş başa vermiş. Kırılacak gibi büküleni de usulca eğileni de var. Dimdik duran başak görünmüyor hiç.

39. Bu parçada aşağıdaki cümle türlerinden hangisi yoktur? (2000)

- A) Ad (isim) cümlesi
B) Eksilteli cümle
C) Sıralı cümle
D) Birleşik cümle

40. Aşağıdaki cümlelerden hangisi özne ve yüklemden oluşmuştur? (2001)

- A) Yazınsal türlerin birbirine benzeyen ve birbirinden ayrılan yönlerini belirlemek zordur.
B) Her yazı ya da yazınsal yaratı, insanoğlunun düşünce ve duygu evrenini zenginleştirir.
C) Dilsel ürünlerin amacına ulaşması doğru algılanmalarını gerektirir.
D) Her yazıda, dil ve anlatım yönünden bir bütünlük olmalıdır.

Ozan, düşünceyi duygu haline dönüştürünceye kadar yoğurur.

41. Aşağıdakilerin hangisinde, ögelerin sıralanışı bu cümledekiyle aynıdır? (2001)

- A) Eleştirmenler, dилciler, şiirde sözcüklerin gerçek anlamlarından çok, yan anlamlarının kullandığını söylerler.

B) Şiir, duyguları etkileyerek akıl gücünü baskı altına alır.

C) Şiir, duyular aracılığıyla dünyayı okura tanıtır.

D) Her çağ, kendi şiirini, ikinci bir dil yaratarak oluşturur.

Ünlü yazar, söyleşimiz sırasında, —

42. Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa, cümlelerin ögeleri sırasıyla özne, zarf tümlecisi, dolaylı tümleş, nesne ve yüklemden oluşur? (2002)

- A) son yapıtının ayrı bir değer taşıdığını söyledi
B) yitirdiğimiz sanatçılardan söz ederken çok duygulandı
C) topluma yapıtlarıyla ışık tutmaya çalıştığına değindi
D) bana bugünlere nasıl geldiğini anlattı

43. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümlecik temel cümlecğin belirtili nesnesidir? (2002)

- A) Havaların düzelmesini dört gözle bekliyorlarmış.
B) Sonunda, istedikleri gibi güzel ve ucuz bir eve taşınmışlar.
C) Toplantı salonunda bir köşeye çekilip uzun uzun konuşmuşlardı.
D) Okullar açılınca yine Ankara'ya geleceklermiş.
(I) Telefonda sesini işitmiştik ama yüzünü görmemiştik. (II) İşte, karşımızdaydı. (III) Sarıldık, kucaklaştık kırk yıllık dostlar gibi. (IV) Karac'oğlu'nın hemşehrisidir o. (V) İyilik ve esenlik dağıtır Toros insanlarına, bu gül ile nar ülkesinde, Gülnar'da.

44. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır? (2002)

- A) I. devrik cümledir.
B) II. ad cümlesidir.
C) III. nün yüklemeleri türemiş fiildir.
D) IV. yüklem ve özneden oluşmuştur.

Sözlerinden çok, adının önem kazanması, bir eleştirmenin en büyük korkusudur.

45. Bu cümlenin ögeleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla, doğru olarak verilmiştir? (2003)

- A) Nesne – yüklem
B) Özne-yüklem
C) Özne – zarf tümleci – yüklem
D) Özne – zarf tümleci – nesne – yüklem

46. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "zor" sözcüğü, sözcük türü bakımından ötekilerden farklıdır?

(2001 ÖSS)

- A) Zor işleri hep bana yaptırıyorsun, diye yakınıyordu.
B) İstemedi zor bir çalışmanın içine girmişti.
C) Terlemiş, çok yorulmuştu, zor yürüyordu.
D) Öğretmenliğin zor bir meslek olduğunu anlamıştı.

İnsanları eğitmeyi amaçlayan bu yazarın öykü ve romanlar yazarak ulaşmaya çalıştığı nokta, çağdaş

uygarlığa uymayan düşünme ve yaşama biçimlerini değiştirmektir.

47. Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır? (2002 ÖSS)

- A) Fiilimsiler kullanılmıştır.
B) Birden çok sıfat tamlaması vardır.
C) Özne, birden çok sözcükten oluşmuştur.
D) İlgeçlere yer verilmiştir.

Oyunda, üç arkadaşın 1980'den bugüne kadar gelen birlikteliği, zaman zaman mizahî, zaman zaman da

hüzünlü bir dil kullanılarak anlatılıyor. (2003 ÖSS)

48. Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) İlgeç vardır.
B) Sıfat-fiil vardır.
C) Yüklem çatısı bakımından etkendir.
D) Zarf tümlecinde ikileme yer almıştır.

Atatürk'ün bir sözü vardı

Yediveren gül gibi açardı

Atatürk'ün bir atı vardı

Etiler'den beri yaşardı

Atatürk'ün bir resmi vardı

Buğday tarlası gibi ağardı

49. Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bileşik sözcük

- B) Çekimli fiil
- C) Ad tamlaması
- D) Bağlaç

50. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer yön belirteci, tamlayan olduğu için adlaşmıştır?

- A) Dışarının gürültüsü hepimizi rahatsız etti.
- B) Kapının önüne oturmuş, geleni geçeni izliyor.
- C) Yukarıya çıkıp arkadaşımınla da görüşeyim.

D) Beş yüz metre ileriden sağa döneceksiniz.

Evin bahçesine dikilecek çamların üzerine konmuş bir serçe, durmadan cik cik edip şarkısını söylüyordu.

Evin tekir kedisi eşiğe uzanmış, bir yandan örselenmiş tüylerini düzeltmek için yalarken bir yandan da az

ilerdeki çöplükte sallana sallana gezinen kargaya bakıyordu.

51. Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi, sözcük türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) dikilecek
- B) konmuş
- C) durmadan

52. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük, ilgi adından sonra yaklaşma durumu eki almıştır?

- A) Masadakilerden yalnızca birini al.
- B) Bugünkünü ötekilerden daha çok beğendim.
- C) Benimkinin sayfalarında renkli resimler var.
- D) Bu da her yönüyle seninkine benziyor.

Yalnız yapıtlarının içeriğiyle değil, anlatımındaki ustalık, kullandığı dil ve hareketli anlatım tekniğiyle de

edebiyatımızın büyük ustalarından biridir o.

53. Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır? (2005 ÖSS)

- A) “Yapıtlarının” sözcüğü, hem yapım hem çekim eki almıştır.
- B) Ünsüz yumuşamasına uğramış sözcükler vardır.
- C) Bağlaç kullanılmıştır.
- D) “Yalnız” sözcüğü sıfat olarak kullanılmıştır.

54. Aşağıdakilerin hangisinde iyelik eki aldığı için belgisiz zamir olan, adlaşmış bir sıfat kullanılmıştır?

- A) Kimi insanlar karlı havada araba kullanmıyor.
- B) Size başka bir gömlek verelim, dedi.
- C) Sinemalardaki hiçbir filmi kaçırmamış.
- D) Bazısı işini ötekilerden erken bitirmiş.

(I) Ortalık ağır ağır aydınlanıyor, topraktan incecik buğular yükseliyordu. (II) Otlar ile pamuk fideleri daha ayırt edilemiyordu. (III) Az sonra güneş doğacak; kıpkırmızı, her yanı yakan bir güneş...

(IV) Toprağa basamayacak, sıcaktan soluk alamayacak, bir fırının içine girmiş gibi kavrulacak insanlar.

(V) Bütün bunlara karşın, güneşin doğuşu sabırsızlıkla bekleniyor. (VI) Güneş demek, yeni bir gün demek, umut demek.

55. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümledeki “ağır ağır” ikilemesi zarftır.
- B) II. cümledeki “ile” bağlaçtır.
- C) III. cümledeki “kıpkırmızı” sözcüğü pekiştirme sıfatıdır.
- D) V. cümledeki “karşın” sözcüğü ilgeçtir.

E) VI. cümledeki “umut” sözcüğü kökü bakımından isim soyludur.

Yıl sonları, pek çoğumuzun geçen yıllarla ilgili değerlendirmelere yöneldiği, gelecek için planlar yaptığı bir dönemdir.

56. Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) “-ler, -lar” eki abartma göreviyle kullanılmıştır.

B) “yöneldiği” ve “yaptığı” sözcükleri sıfat-fiildir.

C) “yıl sonları” sözü belirtisiz isim tamlamasıdır.

D) Yüklem, sıfat tamlamasından oluşmaktadır.

(I) Kışı henüz üzerinden atamamış topraklarda otlar yeşeriyordu. (II) Gök bir açılıp bir kapandıkça çiçeğe

durmuş ağaçların da yapraklarına yağmur düşüyordu. (III) Böcekler güneşi görünce ortaya çıkıyor, güneş

gidince deliklerine kaçışıyordu. Arılar burunlarını taze çiçeklerin göbeğine sokuyor, onların kokularıyla

sarhoş oluyordu. (IV) Göğün maviliğini karartan havalar artık geride kalmıştı.

57. Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde özne, tamlayanı sıfat-fiil grubu olan sıfat tamlamasıdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

Ankara’da kendini hemen göstermeyen bir güzellik vardır. (II) Bundan dolayı, kentin kimilerine hiç de

çekici gelmeyen doğasıyla ilgili ilginç izlenimler aktarılır. (III) Örneğin şair Yahya Kemal Beyatlı’nın

“Ankara’nın en çok İstanbul’a dönüşünü severim.” sözü de bunlardan biridir. (IV) İstanbul’dan gelmiş

öğrencilerin dillerinde de henüz bu şehri keşfedememişlikten gelen, “çorak”, “bozkır” sözleri dolaşır. (V)

Oysa Ankara, kendiliğinden değil, ancak dikkatli bakışlarla gizini açığa çıkarır.

58. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede dönüşlülük zamiri kullanılmıştır.

B) II. cümlede belirtme sıfatı kullanılmıştır.

C) III. cümlede azlık-çokluk zarfı kullanılmıştır.

D) IV. cümlede -miş ekiyle türetilmiş bir sıfat-fiil vardır.

Salvador Dali’nin bütün resimlerinin yer aldığı sergide, İspanyol ustanın sanat tarihine bıraktığı eşsiz

mirası yansıtan iki yüz yetmiş yapıt sanatseverlere tanıtıldı.

59. Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Birden fazla sıfat tamlaması vardır.

B) Yönelme durumu eki alan sözcükler zarf tümleci görevindedir.

C) Sayı sıfatı kullanılmıştır.

D) Yapım eki almış birden fazla sözcük vardır.

Eski yıllarda olduğu gibi, (I) “bizi bize anlatan sanat” yani tiyatro, izleyici tarafından (II) bu dönemde de

ilgiyle karşılandı. Özellikle (III) Devlet Tiyatroları, hem düzenlediği festivaller hem de (IV) sahnelediği

oyunlarla verimli bir yıl geçirdi.

60. Yukarıdaki altı çizili tamlamalardan hangisi tür bakımından ötekilerden farklıdır?

A) I. B) II. C) III. D) IXII. yüzyılda gözlüğün bulunması, sadece görme kusurlarını — kalmadı aynı

zamanda insanların doğuştan getirdiği ya da zamanla oluşan tahribatları — gerektiği inancını da yıktı.

61. Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) gidermekle - kabullenmeleri
- B) somutlaştırmakla - onaylamaları
- C) görmezden gelmekle - benimsemeleri
- D) aramakla - düzeltmeleri

Empati başkasının duygularına eşlik etmektir; birlikte ya da aynı şekilde veya bir kişinin diğeri sayesinde

hissetmesi, duyması, etkilenmesidir. Bu, kuşkusuz başka bir boyuta taşıyabilir insanı çünkü kısmen de

olsa "ben"in hapisanesinden çıkmayı gerektirir. Geriye, kimle empati kurulduğunu bilmek kalır.

Başkasının öfkesine katılmak, öfkeli olmak; başkasının mutluluğuna katılmak, mutlu olmaktır.

62. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkalarının duygularını anlama çabasında olmak
- B) Kendi sınırlarının dışındaki hayatları anlamak
- C) Farklı bakış açılarına karşı ön yargıları kırmak
- D) Kendisi dışındaki insanların hayatlarına öykünmek

Özellikle nezle veya grip olduğumuzda gündüz saatlerinde (I) görece (genellikle) daha iyi hissederken

gece olduğunda hastalık (II) belirtilerini (göstergelerini) daha şiddetli hissederiz. Bunun nedeni, vücudun

bağışıklık sisteminin belli bir (III) düzen (uyum) içinde olmasıdır. Gün (IV) boyunca (süresince) vücudu

savunan bağışıklık sistemi aktifken (çalışırken) geceleri dinlenmeye geçer ve hücrel savunma azalır.

63. Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı, ayraç içinde verilenle uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

Füruzan'ın hikâyeciliğinde eleştirmenlerce zayıf bulunan yanlardan biri yeknesak karakter üretimidir. Her

hikâyesinde belli çevrelerde karşılaşılabilecek birkaç tipi anlatması ve bunların dışına çıkmaması bu

eleştiriye dayanak gösterilebilir.

64. Bu parçada altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bir yazarın eserlerindeki olağanüstü karakterleri beğenmişsek yazarın sonraki eserlerinde de aynı

karakterleri arama eğilimine gireriz.

- B) Eleştirmenin en büyük yetkinliği, sanat eserine dair teknik unsurları bilmekten de öte gerçek sanatı

tanıyabilmesi ve tek anlamlılığa hapsolmamasıdır.

- C) Eserlerinin geneline hâkim olan temalar, ilk başta tekdüzelik hissi oluştursa da bir araya geldiklerinde bir bütünün parçalarını andırır.

- D) Deneme yazarları, hayal kurdukları için mi daha sonsuz bir evrene sahiptir yoksa öğrendiklerini özgün

düşünce dünyalarına aktarabildikleri için mi?

* Çikolata tüketiminin faydaları nelerdir?

* Çikolata tüketiminin etkileri hangi yaş grubunda daha belirgindir?

* Çikolata gibi besinleri sevmenin temel nedeni nedir?

* Çikolata kişilerin hayata bakış açılarını nasıl etkilemektedir?

65. Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Kimi insanların çikolata, cips gibi yağlı yiyecekleri; kimilerinin ise karnabahar, brokoli gibi sebzeleri

sevmesinin arkasında yatan unsurun genetik faktörler olduğu ortaya konmuştur.

B) Her gün bir parça çikolata yiyenlerin, hiç çikolata yemeyen ya da çok fazla yiyenlere göre olaylara

daha pozitif yaklaştığı saptanmıştır.

C) Yetişkin kişilerde, sanılanın aksine, çikolatanın tadını; kadınların erkeklere göre daha az sevdiği

tespit edilmiştir.

D) Çikolata gibi yiyecekler, ergenlerde serotonin salgılanmasını çocuklara göre daha fazla sağladığı için

bu besinleri tüketen ergenlerin çocuklara göre daha mutlu olduğu belirlenmiştir.

Başkalarını memnun etmek için çalışırsan fark edilemezsin fakat kendini memnun etmek için yaptığın

şeylerin birinin ilgisini çekme şansı vardır.

66. Aşağıdakilerin hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle anlamca aynı doğrultudadır?

A) Hedefe başkalarının fikirlerine aldırmadan ilerleyenler başarıya ulaşmada güçlük çeker.

B) Özgünlük, dış dünyadan etkilenmek yerine öz benliğini ön plana çıkarmayı gerekli kılar.

C) İnsanlar kendi çıkarlarına uygun gördükleri şeyleri daha kolay benimseme eğilimindedir.

D) Kendini gerçekleştirme yolunda atılan adımlar, toplumda yer edinme ihtimalini artırır.

(I) İkinci Dünya Savaşı sonrası pek çok Avrupa ülkesinin şehirleri bir enkaz panoramasından ibaretti. (II)

Öyle ki sadece Almanya’da savaş sonrası inşa edilen birçok devasa binanın molozu, yıllarca bu enkazın

içinden alınmıştı. (III) Savaş sonrasında Batı’da gelişerek savaşın sonuçlarıyla yüzleşen edebiyat ise

“enkaz/moloz edebiyatı” diye adlandırıldı. (IV) Sonuçlarına eleştirel biçimde bakarak savaşın mantığını

tepetaklak eden bu edebiyatın, enkaz edebiyatı diye anılması yerindeydi. (V) Zira bu savaş aynı zamanda

Batı’da uygarlığın şafağına olan inancın da yıkılışını simgeledi.

67. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede savaşın ardından Avrupa kentlerinin görünümü betimlenmiştir.

B) II. cümlede yıkımın etkisini anlatmak için örneklemeden yararlanılmıştır.

C) III. cümlede savaş sonrası edebiyata verilen isim gerekçesiyle açıklanmıştır.

D) IV. cümlede bu dönem edebiyatının ismiyle içeriğinin tutarlığı vurgulanmıştır.

Trenin son vagonuna gelene kadar bir sonraki vagona nelerle karşılaşılacağı ile ilgili merak ve

beklentiler yaşamın sürükleyici güçlerindendir; tıpkı heyecanlı bir film izlemek gibi. Son vagon, yolculuğa dair beklentilerin de sonudur; heyecan diner ve deneyimlenmemiş duygulardan uzaklaşılır.

68. Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

A) İlgi B) Ayrılma C) Yönelme D) Belirtme

Ahmet Hamdi Tanpınar, ilk baskısı 1946’da yayımlanan Beş Şehir denemesinin (I) asıl konusunun

hayatımızda kaybolan şeylerin ardından duyulan üzüntü ile yeniye (II) karşı beslenen özlem olduğunu

söyler. Sadece milletlerin değil bireyin asıl manasını maziyle tanımlayabileceğini düşünen yazara göre

mazi, (III) daima vardır. Kendimiz olabilmek için maziyle hesaplaşmaya mecburuz. İşte Beş Şehir

(IV) böyle bir mecburiyetin sesidir.

69. Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Sıfat - zarf - edat - zarf
- B) Sıfat - edat - zarf - sıfat
- C) İsim - edat - sıfat - zamir
- D) İsim - zarf - zarf - edat

Vücudumuzdaki proteinlerin üçte birini oluşturan kolajen ----.

70. Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - belirtisiz

nesne - yüklem" şeklinde olur?

- A) aynı zamanda bilinen en sağlam malzemelerden biridir
 - B) başta kemik ve deri olmak üzere tüm dokularda bulunur
 - C) genç ve pürüzsüz bir cilde sahip olmamıza yardımcı olur
 - D) bulunduğu dokudaki işlevine göre karmaşık yapılar ortaya çıkarır
- (I) Kendimi eski mahallemın Arnavut kaldırımlarında çocukluğumu ararken buluverdim geçenlerde. (II)

Bahçelerinde saklambaç oynadığım evlerin bakımsız, hüznü hâllerine bakarken saçılıverdi birden etrafa

anılarım. (III) Limon sarısı gibi görünen eskiliğın yüzü, sadece bakımsızlıktan ibaret değildi elbette. (IV)

Benim zihnimdeki eskilik: Duvarlarda çiviler, lekeler, paslanmış salça kutusundan saksılar...

71. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

(I) Oldum olası kendime (II) çekidüzen vermeyi hiç bilmem. Sakal bir karış, saçlar öylesine, günlerce dolaştığım olur. Bir Mehmet Bey vardı, komşumuz. Tanışır, konuşurdum ama adımlı hiç merak etmemiş

mi yoksa (III) unutumuvermiş, nedir? Bir gün benim için “Hani, (IV) saçı sakalı akar gibi bir adam

geliyor buraya, o işte!” demiş. Üstüme başıma özen göstermeyi beceremem.

72. Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

İri gövdesi güneşte devasa bir petek gibi ışıldayan palmiyenin yaprakları altında üç kadın oturuyor (I)

Fatma Aliye, Halide Edip, Samiha Ayverdi (II) Uzaktan güçlkle işitebildiğim sesleri, vecd hâlinde

kovanlarına girip çıkan bal arılarının seslerini andırıyor (III) Ne etrafta onları sezen bir baş var ne de

onlarda etrafla ilgilenen bir telaş (IV)

73. Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV

* Kendinden sonraki cümleye bağılı olarak ret, kabul, teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.

* Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra konur.

* Anlamı güçlendirmek için tekrarlanan kelimeler arasına konur.

* Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

74. Aşağıdaki cümlelerin hangisi, virgölün kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

A) Benim de söyleyeceklerim vardı elbet sana ama gözlerine bakmakla yetinmeyi bildim, dedi usulca.

B) Haydi, biraz da sen tutun rengârenk kanatlı yaban kuşlarının çıkardığı umut rüzgârına.

C) Hayatta neyin önemli olduğunu anlamak için arkama dönüp bakıyorum ki iyilik, iyilik, hep iyilik.

D) O, bundan yıllar önce her şeyi arkasında bırakıp yeni bir şehre taşındığında kalbindeki aşkı da yitirmişti.

(I) Her toplumda kuşaklar arasında yinelemeler ve bunun karşısındaki değişimlerden oluşan bir karşıtlık

örülür. (II) Eskiler ile bugünküler kavgası şu veya bu biçimde, açıkça ya da sessizce tekrarlanır.

(III) Ne

kadar tarihsel çağ varsa o kadar modern dönem olduğu söylenir. (IV) Yine de birkaçı dışında hiçbir

toplum gerçekte kendini modern olarak adlandırmamıştır. (V) Modernlik yalnızca zamanın geçişinin bir

sonucuysa kendini modern olarak adlandırmak, modernliği çok çabuk yitirmeye razı olmak demektir.

(VI) Her şeyin izini silip yok eden kaçınılmaz kültürel erozyonlar, bugün modern toplum dediğimiz

bizlerin adını da bir gün yok edecektir.

75. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V

I. Roket kullanmadan uzay deneyimi yaşamak isteyen Eustace, basınçlı bir uzay kıyafeti giymişti ve ince

bir polietilen balonun altına asılıydı. II. İlkın gevşek bir dörtgen hâlinde göğsü doğru yükseldi sonra

pürüzsüz ve şişkin bir damla biçimi aldı. III. Eustace hedefine yani gezegen yüzeyinden 25 mil yüksekliğe ulaştığında ise balon; futbol stadı büyüklüğünde, ısıll ısıll parlayan, kusursuz bir küreye

dönüştü. IV. Balon göğsü sorunsuzca yükselirken içindeki helyum gazı genişlemeye başladı ve kat ettiği

her mesafede balonun şekli değişti.

76. Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV

(I) Yirminci yüzyıl, dünya kaynaklarını paylaşmak için çıkmış savaşlarla ve bu savaşların birbirinden

uzaklaştırdığı toplumlarla tarihteki yerini alıyor. (II) Yirmi birinci yüzyılda gelişen sanat ve iletişim

olanakları sayesinde artık dilleri, giyimleri, dünya görüşleri farklı bireyler tahmin edilemeyen ortamlarda

karşılaşıyor. (III) Bu imkânlar, insanlara farklı mekânlarda sanat aracılığıyla “öteki”ni tanıma fırsatı

sunuyor. (IV) Yönetmen Isabel Coixet, bu buluşma ortamlarını ve farklı kökenden gelen insanların bir

aradalığını sinema diliyle anlatıyor.

77. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV

----. Başka bir deyişle kitap yazmaya başlamak önemlidir ama önce yazma cesaretini toplamak gerekir.

Neticede nasıl yazı yazacağınızı biliyorsunuz; parmaklarınız var ve bir de hayatınız. O tek hayatta

kelimelerinizi yazarak sesinizi duyulur hâle getireceksiniz sonra da başkalarının sizi işitmesini sağlayacaksınız. Bunun için yapmanız gereken şey, yazmak. İnsanlar zihninizin içinde dolaşan fikirleri

okuyamaz. Onlar ancak sizin dikkatle ve muazzam bir aşkla kâğıda döktüğünüz düşüncelerinizi okuyabilir. O hâlde yazmaktan başka çareniz yok.

78. Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bugüne kadar okurun karşısına çıkamamış mükemmel kitabınızın önündeki tek engel ertelemidir

B) Yazarken yavaş hareket etmek yazma sürecinde geçen zamanın da tadını çıkarmaya olanak tanır

C) Yazı masasına oturduğunuzda ihtiyacınız olan ilk şey size öğretilen kalıplaşmış teknikleri unutmaktır

D) Yazmayı bir yetenek olarak gördüğünüzde nasıl başlayacağınıza dair endişeniz yok olacaktır Gombrich'in Sanat'ın Öyküsü adlı klasik çalışması “----.” cümlesiyle başlar. Başka bir deyişle sanat

üzerine, sanatın özü üzerine konuşmayı mümkün kılan sanatçıdır. Tümevarımcılığın hasıdır bu bakış

açısı. Bütünün gerçekliğine inanmaz. Dolayısıyla sanatçıyı ihmal eden bir soyutlamanın sanata dair

zihinsel çıkarımlarında da sahicilik bulmaz. Önce insan, der. Önce eylem. Sonra kuram.

79. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sanatçı; toplumda kişiliğiyle değil, sanatıyla var olandır

B) Sanat; sadece estetik kaygıyı değil, toplumsal faydayı da esas alır

C) Eserin değer kazanmasında sanatçı kadar toplumun da etkisi vardır

D) Eser diye bir şey yoktur, sadece onu ortaya koyan vardır

Dünyanın en yüksek dağı olan Everest'in zirvesi, deniz seviyesinden 8848 metre yüksektir. İki tektonik

levhanın -yer kabuğu parçasının- çarpışması sonucu oluşan Everest Dağı, ----.

80. Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse “Everest Dağı'nın fiziki özelliklerinde zamanla değişiklik olduğu” sonucuna ulaşılır?

A) gelişen yükseklik belirleme yöntemlerine bağlı olarak yüksekliği farklı sayılarla ifade edilen bir dağdır

B) birbirini itmeye devam eden bu iki levha nedeniyle her yıl yaklaşık dört milimetre kadar yükselmektedir

C) çevresel koşulların değişmesine bağlı olarak yeni oluşan dağlarla birlikte dünyanın en yüksek dağı

olma özelliğini kaybedebilir

D) zirve noktasında ölçülen sıcaklık değeri, iklimsel koşullara bağlı olarak farklılık gösteren bir coğrafi

yapı özelliğindedir

Контролируемые компетенции: УК – 1, ОПК-8

Оценка компетенций осуществляется в соответствии с таблицей 3.

1. Leksikoloji bilimi hakkında bilgi veriniz.
2. Çağdaş Türkçe'nin kelime yapısı hakkında genel olarak anlatınız.
3. Kelime ve sözcük hakkında genel bilgi veriniz.
4. Şekil bakımından kelimeler ve yapım ekleri beşer kelime örnek vererek açıklayınız.
5. Yapım ekleri nedir genel olarak anlatınız ve 15 örnek veriniz.

6. İsimden isim yapım eklerini on örnek vererek anlatınız.
7. İsimden fiil yapım eklerini otuz vererek anlatınız.
8. Fiiilden isim yapım eklerini yirmi örnek vererek anlatınız.
9. Fiilden fiil yapım eklerini on beş örnek vererek anlatınız.
10. Anlam bakımından kelimeleri genel olarak açıklayınız.
11. Gerçek temel anlamı genel olarak anlatınız ve 5 örnek veriniz.
12. Yan anlamı genel olarak anlatınız ve 7 örnek veriniz.
13. Mecaz anlamı genel olarak anlatınız ve 5 örnek veriniz.
14. Somut Anlamı 10 kelime ile anlatınız.
15. Soyut anlamı 5 örnek ile açıklayınız.
16. terim anlam ve ikilemeleri 5'er örnek ile açıklayınız.
17. Yansımaları en az on cümle örnek veriniz.
18. Deyimleri en az on örnek vererek anlatınız.
19. Atasözleri için 15 örnek veriniz.
20. Özdeyiş-vecizeyi 5 örnek verip açıklayınız.
21. Kelimelerde anlam ilişkisi nedir ikişer örnek vererek anlatınız.
22. Eşanlamlı kelime nedir, on beş örnek vererek anlatınız.
23. Zıt anlamlı kelime nedir on örnek ile açıklayınız.
24. Yakın Anlamlı kelime nedir beş örnek ile anlatınız.
25. Eşsesli kelimeler nedir on beş örnek vererek açıklayınız.
26. Yabancı dillerden Türkçe'ye girmiş kelimeler hakkında genel bilgi veriniz ve beş örnek yazınız.
27. Arapça'dan Türkçe'ye girmiş kelimelerden on tanesini yazınız.
28. Fransızca'dan Türkçe'ye girmiş kelimelere on örnek veriniz.
29. Farsça'dan Türkçe'ye girmiş beş örnek yazınız.
30. Osmanlıca'dan Türkçe'ye girmiş beş örnek yazınız.
31. Türkçe'den diğer dillere giren kelimelere yirmi örnek veriniz.
32. Eski Türkçe ne demektir, on örnek veriniz.
33. Anlam ilişkileri bakımından kelimeler kaçaya ayrılır? Herbirini örneklerle açıklayınız.
34. Deyimleri cümleye kattığı anlam ve oluşumları bakımından örneklerle anlatınız. Deyim ve atasözü arasındaki farkları yazınız.
35. Varlıklara verilişlerine göre isimler kaçaya ayrılır? Örneklerle açıklayınız.
36. Ek fiil nedir? Açıklayınız. Uzun, yaşlı, tok ve aç kelimelerini ek fiilin geniş zaman olumlu, olumsuz ve soru halinde tüm şahıslara göre çekimlerini yazınız.
37. Kısa, genç ve fakir kelimeleri ek fiilin görülen geçmiş zaman olumlu, olumsuz ve soru halinde tüm şahıslara göre çekimlerini yazınız.
38. Kötü, genç ve güzel kelimelerini ek fiilin duyulan geçmiş zaman olumlu, olumsuz ve soru halinde tüm şahıslara göre çekimlerini yazınız.
39. Zayıf, mutlu ve güç kelimelerini ek fiilin olumlu, olumsuz ve soru halinde tüm şahıslara göre çekimlerini yazınız.
40. Belirtme sıfatları kaçaya ayrılır? Sayı sıfatlarını örneklerle açıklayınız.
41. Zamir nedir? Tanımını ve cümledeki görevlerini yazınız. Dönüşlülük zamerini örneklerle açıklayınız.
42. İşaret zamerlerini örneklerle açıklayınız. İşaret sıfatlarıyla arasındaki farkları yazınız.
43. Belgisiz zamerin cümle içindeki görevlerini beş örnek cümleyle açıklayınız. Ayrılma haline göre belgisiz zamer "hepsi" kelimesinin bütün şahıslara göre çekimini yazınız.
44. İyelik eklerini dilbilgisi yönünden örneklerle açıklayınız.
45. İlgi zamerini dilbilgisi yönünden örneklerle açıklayınız.
46. Belgisiz sıfat ve belgisiz zamerleri örneklerle karşılaştırarak anlatınız.
47. Durum zarfları kaçaya ayrılır? Örneklerle anlatınız.

48. Miktar zarflarını örneklerle açıklayınız.
49. Şimdiki zamanı dilbilgisi yönünden örneklerle açıklayınız.
50. Görülen geçmiş zamanı dilbilgisi yönünden örneklerle açıklayınız.

Оценка компетенций осуществляется в соответствии с таблицей 3.

6.5. Вопросы к экзамену

Не предусмотрен

ЛИСТ РЕГИСТРАЦИИ ИЗМЕНЕНИЙ

[illegible]